

Dokument na schôdzu

A8-0332/2018

16.10.2018

SPRÁVA

o správe Komisie o Kosove za rok 2018
(2018/2149(INI))

Výbor pre zahraničné veci

Spravodajca: Igor Šoltes

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
INFORMÁCIE O PRIJATÍ GESTORSKÝM VÝBOROM	13
ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE	14

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o správe Komisie o Kosove za rok 2018 (2018/2149(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na závery predsedníctva zo zasadnutia Európskej rady v Solúne konaného 19. a 20. júna 2003, ktoré sa týkalo vyhliadok krajín západného Balkánu na prístupenie k Európskej únii,
- so zreteľom na vyhlásenie zo Sofie zo samitu EÚ – západný Balkán zo 17. mája 2018 a agendu priorít zo Sofie, ktorá je jeho prílohou,
- so zreteľom na Dohodu o stabilizácii a pridružení medzi EÚ a Kosovom, ktorá nadobudla platnosť 1. apríla 2016,
- so zreteľom na európsky program reforiem pre Kosovo, ktorý začala 11. novembra 2016 v Prištine,
- so zreteľom na rámcovú dohodu s Kosovom o účasti na programoch Únie, ktorá nadobudla platnosť 1. augusta 2017,
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 6. februára 2018 s názvom Dôveryhodná perspektíva rozšírenia pre krajiny západného Balkánu a väčšia angažovanosť EÚ v tejto oblasti (COM(2018)0065),
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 17. apríla 2018 o politike rozširovania EÚ za rok 2018 (COM(2018)0450) a na sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie, správu o Kosove za rok 2018 (SWD(2018)0156),
- so zreteľom na prvú dohodu o zásadách upravujúcich normalizáciu vzťahov medzi Srbskom a Kosovom z 19. apríla 2013 a na iné dohody z Bruselu v rámci dialógu o normalizácii vzťahov sprostredkovaného EÚ vrátane protokolu o integrovanom riadení hraníc, právneho rámca pre združenie/spoločenstvo obcí so srbskou väčšinou a na dohody o moste v Mitrovici a o energetike,
- so zreteľom na integráciu kosovských Srbov – sudcov, prokurátorov a administratívnych pracovníkov – do kosovského súdnictva v súlade s dohodou o súdnictve dosiahnutou vo februári 2015,
- so zreteľom na rozhodnutie Rady (SZBP) 2018 z 8. júna 2018, ktorým sa mení jednotná akcia 2008/124/CFSP o misii Európskej únie na podporu právneho štátu v Kosove (EULEX Kosovo)¹, ktorou sa tiež predĺžilo trvanie misie do 14. júna 2020,
- so zreteľom na výročnú správu o misiách a operáciách v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP) za rok 2017 a na správu o pokroku v rámci misie EULEX za rok 2017 (EULEX Compact Progress Report),

¹Ú. v. EÚ L 146, 11.6.2018, s. 5.

- so zreteľom na správy generálneho tajomníka OSN o prebiehajúcich činnostiach Dočasnej misie Organizácie Spojených národov v Kosove (UNMIK) vrátane najnovšej správy z 1. mája 2018 a správu o činnosti kosovských bezpečnostných síl (KFOR) zo 7. februára 2018,
- so zreteľom na posúdenie Komisie zo 17. apríla 2018 týkajúce sa kosovského programu hospodárskych reforiem na roky 2018 – 2020 (SWD(2018)0133) a na spoločné závery Rady k dialógu o hospodárskych a finančných otázkach medzi EÚ a západným Balkánom a Tureckom z 25. mája 2018,
- so zreteľom na záverečné správy volebnej pozorovateľskej misie EÚ z 11. júna 2017 o parlamentných voľbách v Kosove a z 22. októbra 2017 o voľbách starostov a obecných zastupiteľstiev v Kosove,
- so zreteľom na štvrtú schôdzu Parlamentného výboru pre stabilizáciu a pridruženie EÚ – Kosovo, ktorá sa uskutočnila 17. – 18. januára 2018 v Štrasburgu,
- so zreteľom na návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady zo 4. mája 2016, ktorý predložila Komisia a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 539/2001 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti (Kosovo) (COM(2016)0277), a na štvrtú správu Komisie zo 4. mája 2016 o pokroku Kosova pri plnení požiadaviek stanovených v pláne liberalizácie vízového režimu (COM(2016)0276),
- so zreteľom na ratifikáciu dohody vymedzení hraníc medzi Kosovom a Čiernou Horou parlamentmi Čiernej Hory a Kosova,
- so zreteľom na rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN 1244 (1999), na poradné stanovisko Medzinárodného súdneho dvora z 22. júla 2010 k otázke súladu jednostranného vyhlásenia nezávislosti Kosova s medzinárodným právom a na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN 64/298 z 9. septembra 2010, ktorou sa uznal obsah stanoviska Medzinárodného súdneho dvora a privítala pripravenosť EÚ uľahčiť dialóg medzi Srbskom a Kosovom,
- so zreteľom na výsledok prieskumu o marginalizovaných Rómoch na západnom Balkáne za rok 2017, ktorý uskutočnili Komisia, Svetová banka a rozvojový program OSN,
- so zreteľom na spoločný pracovný dokument útvarov Komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 21. septembra 2015 s názvom Rodová rovnosť a posilnenie postavenia žien: ako môžu vonkajšie vzťahy EÚ v období 2016 – 2020 zmeniť život dievčat a žien (SWD(2015)0182),
- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Kosove,
- so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A8-0332/2018),

- A. keďže na to, aby bolo možné pripraviť sa na výzvy vyplývajúce z členstva v EÚ, je potrebné neustále, výrazné úsilie, ktoré sa opiera o konštruktívny dialóg medzi politickými silami a dialóg so susednými krajinami;
 - B. keďže každá krajina zapojená do procesu rozširovania sa posudzuje jednotlivo na základe vlastných zásluh, pričom rýchlosť a kvalita reforiem je rozhodujúca pre harmonogram pristúpenia;
 - C. keďže 114 krajín uznalo nezávislosť Kosova vrátane 23 z 28 členských štátov EÚ;
 - D. keďže EÚ opätovne preukázala svoju ochotu pomáhať pri hospodárskom a politickom rozvoji Kosova jasnou európskou perspektívou, a keďže Kosovo preukázalo svoje ambície na ceste k európskej integrácii;
 - E. keďže z dôvodu pretrvávajúcej polarizácie medzi politickými stranami dosiahlo Kosovo v reformách súvisiacich s EÚ, ktoré majú zásadný význam pre ďalší pokrok v rámci procesu pristúpenia k EÚ, len obmedzený pokrok;
 - F. keďže prosperujúce neformálne hospodárstvo Kosova bráni rozvoju životaschopnej ekonomiky celej krajiny;
 - G. keďže od 5. júla 2017 sú v Haagu plne justične funkčné osobitné komory pre Kosovo a úrad osobitnej prokuratúry;
 - H. keďže Rada 8. júna 2018 rozhodla o zmene zamerania a predĺžení mandátu misie EÚ na podporu právneho štátu EULEX Kosovo a ukončila jeho časť zameranú na súdnictvo; keďže nový dátum skončenia mandátu je stanovený na 14. júna 2020;
 - I. keďže Kosovo je jedinou krajinou západného Balkánu, ktorej občania potrebujú vízum na vstup do schengenského priestoru;
1. víta dôležité právne predpisy prijaté v rámci európskeho programu reforiem a vyzýva na ich úplné vykonávanie; domnieva sa, že by sa mal vytvoriť nadstranícky konsenzus v oblasti prijímania kľúčových reforiem súvisiacich s EÚ; so záujmom očakáva prijatie nového európskeho programu reforiem v roku 2019;
 2. poukazuje však na pomalé tempo pri realizácii zásadných reforiem v dôsledku chýbajúceho nadstraníckeho konsenzu a pretrvávajúcej politickej polarizácie; poznamenáva, že to má negatívny vplyv na schopnosť parlamentu a vlády vykonať trvalé a udržateľné reformy; odsudzuje obštrukčné správanie niektorých poslancov; vyzýva všetky politické strany, aby naviazali inkluzívny politický dialóg; zdôrazňuje, že je dôležité zlepšiť reálny dohľad parlamentu nad výkonnou mocou a transparentnosť a kvalitu tvorby práva, a to aj zabezpečením aktívnej a konštruktívnej účasti a obmedzením využívania naliehavých postupov pri prijímaní zákonov; podporuje konsenzus v rámci reforiem súvisiacich s pristúpením k EÚ;
 3. víta, že oblasť verejnej správy zaznamenal určitý pokrok, ale zdôrazňuje potrebu ďalšej reformy; vyzýva najmä na odpolitizovanie a reštrukturalizáciu štátnej správy;
 4. víta ratifikáciu dohody z augusta 2015 o demarkácii hraníc s Čiernou Horou v marci

2018, ktorá znamená krok vpred v duchu dobrých susedských vzťahov, aj keď bola veľmi oneskorená; zdôrazňuje dôležitosť tohto kroku smerom k liberalizácii vízového režimu;

5. naliehavo vyzýva kosovské orgány, aby komplexne riešili zistené volebné nedostatky vrátane nedostatočnej transparentnosti a zodpovednosti za financovanie politických strán a kampaní, a obvinenia z rozsiahleho zastrašovania voličov, najmä v mnohých komunitách kosovských Srbov, a to prijatím včasných legislatívnych a správnych opatrení na riešenie zostávajúcich odporúčaní EÚ a pozorovacích misií Európskeho parlamentu a Benátskej komisie v dostatočnom predstihu pred ďalším kolom volieb, aby sa zabezpečilo, že budú plne v súlade s medzinárodnými normami; víta pokrok v rámci volebného orgánu v súvislosti s rodovou rovnosťou a vyzýva Kosovo, aby ďalej zintenzívnilo svoje úsilie o zvýšenie účasti žien na politickom živote a posilnilo celkový právny rámec;
6. vyjadruje znepokojenie nad nedostatočne financovaným súdnictvom Kosova, všeobecne rozšírenou korupciou, prvkami ovládnutia štátu, neprimeraným politickým vplyvom a nedostatočným rešpektovaním spravodlivých súdnych konaní a riadneho postupu, a to aj v prípade vydávania osôb; zdôrazňuje význam reformných procesov v oblasti právneho štátu s osobitným zameraním na nezávislosť a efektívnosť a potrebu ďalej posilňovať ochranu svedkov;
7. zdôrazňuje, že reprezentatívne súdnictvo a jednotné vykonávanie právnych predpisov Kosova sú predpokladom pre riešenie nekonzistentného, pomalého a neefektívneho vykonávania spravodlivosti; víta integráciu kosovských Srbov – sudcov, prokurátorov a administratívnych pracovníkov – do kosovského súdnictva v súlade s dohodou o súdnictve z roku 2015 medzi Srbskom a Kosovom; domnieva sa, že súdnictvo stále ohrozuje neprimeraný politický vplyv a že sa treba ďalej usilovať o vybudovanie kapacít a zabezpečenie disciplinárnej zodpovednosti sudcov a prokurátorov, a to aj zásadným funkčným súdnym preskúmaním všetkých sudcov, prokurátorov, vysokopostavených policajných úradníkov a vyšetrovateľov trestných činov; víta, že v novembri 2017 bola zriadená vládna komisia pre uznávanie a overovanie štatútu obete sexuálneho násillia počas konfliktu v Kosove;
8. poznamenáva, že korupcia a organizovaná trestná činnosť vrátane obchodovania s drogami a ľuďmi, ako aj počítačová kriminalita, naďalej vyvolávajú obavy a vyžadujú si spoločné úsilie; víta počiatočný pokrok, ktorý sa dosiahol pri posilňovaní výsledkov týkajúcich sa vyšetrovania a trestného stíhania prípadov korupcie na vysokých miestach a prípadov organizovanej trestnej činnosti; očakáva rozhodné a trvalé úsilie v rámci povinností v procese pristúpenia k EÚ; víta trvalé úsilie ombudsmana o posilnenie svojej schopnosti kontrolovať prípady;
9. vyzýva na vytvorenie lepšieho právneho rámca a na väčšiu efektívnosť a kapacitu prokuratúry s cieľom umožniť komplexný prístup k vyšetrovaniam a trestným stíhaniam, ktorý by sa mal podporiť zmrazením, zhabaním a vymáhaním majetku, a na konečné rozsudky o odsúdení v prípadoch korupcie na vysokých miestach, organizovaného zločinu a finančnej kriminality, prania špinavých peňazí a financovania terorizmu; žiada záruky nezávislosti v oblasti presadzovania práva a trestného stíhania a preventívne protikorupčné opatrenia v rôznych oblastiach; domnieva sa, že sú potrebné

d'alsie opatrenia na zaistenie lepsjej spolupráce a koordinácie inštitúcií na presadzovanie práva a na čo najväčšiu nezávislosť a zodpovednosť súdництва; vyzýva Kosovo, aby dodržiavalo medzinárodné postupy a pravidlá v oblasti vydávania cudzích štátnych príslušníkov;

10. vyzýva na skutočnú a konštruktívnu súdnu a policajnú spoluprácu medzi orgánmi Kosova a Srbska; domnieva sa, že členstvo Kosova v Interpole a väčšia spolupráca s Europolom by ďalej zlepšili účinnosť opatrení zameraných proti nadnárodnej trestnej činnosti; medzitým podporuje ďalšiu spoluprácu v oblasti boja proti terorizmu;
11. považuje za zásadné, aby sa včas a komplexne, vykonali odporúčania úradu ombudsmana Kosova, generálneho audítora, protikorupčnej agentúry a regulačnej komisie pre verejné obstarávanie; zdôrazňuje, že treba odstrániť nedostatky v systéme verejného obstarávania a zlepšiť medziinštitucionálnu spoluprácu a výmenu informácií; dôrazne odporúča zdokonaľiť spôsobilosti v oblasti monitorovania, hodnotenia a auditu, a prijať a vykonávať stratégiu boja proti podvodom s cieľom chrániť finančné záujmy Kosova a EÚ;
12. víta potvrdenie Komisie z 18. júla 2018, že referenčné kritériá pre liberalizáciu vízového režimu boli splnené; domnieva sa, že je nevyhnutné zaviesť liberalizáciu vízového režimu s Kosovom bez zbytočného odkladu; domnieva sa, že liberalizácia vízového režimu zlepší stabilitu a zbliži Kosovo s EÚ uľahčením cestovania a podnikania a súčasne pomôže s bojom proti prevádzachtvu a korupcii; vyzýva Radu, aby urýchlene prijala mandát, ktorým sa podporí prijatie bezvízového režimu;
13. poznamenáva, že okrem pokroku v súvislosti s podmienkami liberalizácie vízového režimu musí pokračovať neustále úsilie v oblasti boja proti organizovanej trestnej činnosti, obchodovaniu s drogami, prevádzachtvu a korupcii spolu s jasným úsilím o riešenie neregulárnych migračných tokov a zníženie počtu neopodstatnených žiadostí o azyl;
14. s uspokojením berie na vedomie prudké zníženie počtu žiadostí o azyl a návrat občanov Kosova, ako aj žiadostí o readmisné dohody; s uspokojením berie na vedomie novú stratégiu reintegrácie a vyžaduje jej úplné vykonávanie;
15. oceňuje úsilie Kosova o znižovanie počtu osôb odchádzajúcich bojovať do zahraničia, ktoré sú takmer výlučne džihádistickými bojovníkmi, a o riešenie teroristických hrozieb; vyzýva na účinnú regionálnu spoluprácu v boji proti potenciálnym teroristickým činnostiam a narúšaniu finančných tokov určených na financovanie terorizmu; naliehavo vyzýva Kosovo, aby riešilo radikalizáciu online a vonkajšie extrémistické vplyvy; zdôrazňuje význam predchádzania terorizmu a trestného stíhania osôb podozrivých z toho, že ide o bojovníkov, spolu s rehabilitáciou, vzdelávaním a sociálnym začleňovaním týchto osôb a ich rodín; zdôrazňuje, že treba predchádzať radikalizácii väzňov a zraniteľných mladých ľudí, a aktívne sa usilovať o potláčanie ich radikalizácie,
16. jednoznačne odsudzuje vraždu politika, kosovského Srba Olivera Ivanovića; domnieva sa, že jeho zavraždenie je vážnym úderom pre konštruktívne a umiernené hlasy v komunite kosovských Srbov; zdôrazňuje, že je naliehavo potrebná skutočná spolupráca medzi kosovskými a srbskými vyšetrovateľmi a medzinárodná podpora, aby boli

páchatelia vraždy aj jej objednávateľia bez ďalšieho odkladu postavení pred súd;

17. vyjadruje poľutovanie v súvislosti s neochotou riešiť prípady vojnových zločinov a zdôrazňuje dôležitosť jasného politického záväzku k trestnému stíhaniu; naliehavo žiada orgány Kosova, aby preukázali svoje pevné a trvalé odhodlanie dodržiavať medzinárodné záväzky týkajúce sa osobitných komôr pre Kosovo a osobitnej prokuratúry v Haagu; vyjadruje hlboké znepokojenie nad pokusmi poslancov kosovského parlamentu o zrušenie zákona o osobitných komorách pre Kosovo a špecializovanej prokuratúre v decembri 2017; vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že tieto pokusy viedli k tomu, že sa nepodarilo prijať spoločné odporúčania, pretože štvrté zasadnutie Parlamentného výboru pre stabilizáciu a pridruženie EÚ – Kosovo (SAPC) bolo odložené na 17. – 18. januára 2018; žiada konštruktívny prístup k Parlamentnému výboru pre stabilizáciu a pridruženie EÚ – Kosovo a zlepšenie parlamentnej spolupráce v tejto súvislosti;
18. naliehavo vyzýva orgány, aby posilnili vzájomnú právnu spoluprácu medzi úradmi prokuratúry Kosova a Srbska a podporili vytvorenie regionálnej komisie (RECOM) na zistenie skutočností o vojnových zločinoch a iných hrubých porušeníach ľudských práv spáchaných v bývalej Juhoslávii v rokoch 1991 až 2001;
19. berie na vedomie významnú úlohu misie EULEX pri posilňovaní nezávislého súdnictva, polície a colných systémov; okrem toho uznáva preventívnu a zmierlivú úlohu misie EULEX pri stíhaní a súdnom rozhodovaní v prípadoch vojnových zločinov, korupcie a organizovaného zločinu, a jej vytrvalé úsilie o identifikáciu nezvestných osôb a odhaliť hroby s cieľom úplne vyriešiť tieto prípady; odporúča posúdenie silných a slabých stránok misie;
20. opätovne vyzýva misiu EULEX, aby zvýšila svoju účinnosť a dodržiavala najprísnejšie normy transparentnosti a prístup nulovej tolerancie korupcie, nesprávnych úradných postupov, porušovania povinností a politických tlakov a zasahovania;
21. zdôrazňuje, že treba okamžite informovať parlament Kosova o činnostiach misie EULEX a akýchkoľvek zmenách v súvislosti s jej právnym postavením;
22. berie na vedomie nový mandát misie EULEX a nový dátum ukončenia; zdôrazňuje však, že dosiahnutie konkrétneho pokroku v Kosove je dôležitejšie ako stanovený časový plán;
23. vyzýva, aby sa presadzovanie rámca ľudských práv stalo vysokou prioritou, pričom sa súčasne zabezpečí relevantná a dostatočná koordinácia a financovanie, najmä v oblasti rovnosti pohlaví, ochrany detí a práce, sociálneho vylúčenia a diskriminácie osôb so zdravotným postihnutím a etnických a jazykových menšín a komún, ako aj osôb LGBTI; zdôrazňuje, že treba posilniť agentúru pre rovnosť žien a mužov a úrad národného koordinátora pre ochranu pred domácim násilím a posilniť prevenciu a presadzovanie spravodlivosti, pokiaľ ide o súvisiace delikty; opakuje, že návrh zákona o náboženskej slobode je nutné prijať;
24. vyjadruje hlboké znepokojenie nad rodovou nerovnosťou a násilím založeným na rodovej príslušnosti; naliehavo vyzýva Kosovo, aby zabezpečilo úplné a včasné vykonanie právnych predpisov týkajúcich sa rodovej rovnosti a nediskriminácie;

- vyjadruje hlboké znepokojenie nad nedostatočným pokrokom pri vykonávaní stratégie a akčného plánu proti domácemu násiliu a vyzýva orgány, aby prijali prísnejšie a účinnejšie opatrenia na boj proti rodovo motivovanému násiliu, a to aj posilnením agentúry pre rodovú rovnosť a národného koordinátora pre ochranu pred domácim násilím; vyjadruje znepokojenie nad nedostatočným zastúpením žien v rozhodovacích pozíciách; vyzýva kosovské orgány, aby prioritne riešili rodové hľadisko, a to aj v rámci európskej agendy reforiem a v spolupráci s občianskou spoločnosťou vrátane organizácií žien, nabáda Kosovo, aby ďalej riešilo problém spravodlivosti a podpory pre ženy, ktoré boli počas vojny vystavené sexuálnemu násiliu; naliehavo žiada Kosovo, aby vykonávalo ustanovenia Istanbulskeho dohovoru;
25. vyzýva parlament Kosova, aby pri príprave zákona o ochrane detí zohľadnil pozičný dokument, ktorý spoločne podpísali EÚ, UNICEF, koalícia MVO za ochranu detí v Kosove (KOFM) a organizácia Save the Children;
 26. berie so znepokojením na vedomie, že Kosovo dosiahlo len malý pokrok v oblasti práv ľudí so zdravotným postihnutím; vyzýva Kosovo, aby zabezpečilo nediskrimináciu a rovnaké príležitosti pre ľudí so zdravotným postihnutím;
 27. vyzýva kosovské orgány, aby prednostne riešili otázky menšín vrátane ich kultúrnych aj jazykových práv a ich príležitostí; vyjadruje poľutovanie nad tým, že menšiny ako Rómovia, Aškalovia a Egyptania naďalej čelia problémom pri získavaní osobných dokladov, čo má vplyv na ich možnosť získať občianstvo, na prístup ku vzdelávaniu, zdravotnej starostlivosti a sociálnej pomoci, a vyzýva kosovské orgány, aby tieto problémy riešili; víta ochotu orgánov uznávať práva ľudí s historickým bulharským etnickým pôvodom v regiónoch Gora a Župa; víta prijatie novej stratégie a akčného plánu pre začleňovanie Rómov a Aškalov do kosovskej spoločnosti na roky 2017 – 2021 a vyzýva Kosovo, aby sa aktívne zapájalo do regionálnej spolupráce v rámci projektu integrácie Rómov z roku 2020, ktorý zaviedla Rada pre regionálnu spoluprácu;
 28. vyjadruje poľutovanie nad pretrvávajúcou diskrimináciou LGBTI osôb a nad zvýšením počtu nenávisťných prejavov na internete v súvislosti s podujatím Gay Pride v Prištine;
 29. zdôrazňuje potrebu prijať nový návrh zákona o slobode združovania MVO; žiada o zvýšenú pozornosť pri príprave a vykonávaní právnych predpisov v oblastiach, ktoré majú vplyv na priestor občianskej spoločnosti, a to s cieľom zaistiť, aby právne predpisy neprimerane nezaťažovali organizácie občianskej spoločnosti alebo nemali na ne diskriminačný vplyv či nezmenšovali priestor pre občianske spoločnosti; zdôrazňuje potrebu dostupných verejných prostriedkov pre organizácie občianskej spoločnosti;
 30. zdôrazňuje, že treba zabezpečiť redakčnú slobodu, finančnú udržateľnosť a nezávislosť verejnoprávneho vysielania Kosova a zaručiť transparentnosť súkromného vlastníctva médií v súlade s odporúčaniami uvedenými vo výročnej správe Komisie; naliehavo žiada vykonávanie všetkých zákonov relevantných v tomto smere; požaduje zlepšenie viacjazyčného vysielania a kvality informácií pre všetky komunity Kosova; vyjadruje znepokojenie nad zvýšením počtu hrozieb a útokov proti novinárom a naliehavo vyzýva kosovské orgány, aby urýchlene vyšetrili a stíhali zodpovedné osoby; víta, že vláda Kosova schválila návrh zákona o ochrane informátorov;
 31. vyzýva na vytrvalé úsilie o komplexnú normalizáciu vzťahov medzi Srbskom a

Kosovom; zastáva názor, že úplná normalizácia vzťahov so Srbskom v rámci právne záväznej dohody a jej vykonávacích opatrení nebude možná bez komplexného a spoločného uplatňovania existujúcich dohôd a je kľúčovým prvkom cesty k európskej integrácii oboch strán;

32. berie na vedomie prebiehajúcu diskusiu a verejné vyhlásenia o možnej úprave hranice medzi Srbskom a Kosovom vrátane výmen území; zdôrazňuje multietnickú povahu Kosova aj Srbska a to, že etnicky homogénne štáty v tomto regióne by nemali byť cieľom; podporuje dialóg, ktorý EÚ uľahčuje, ako rámec na dosiahnutie komplexnej normalizačnej dohody medzi Srbskom a Kosovom; domnieva sa, že akákoľvek dohoda je prijateľná len vtedy, ak je dosiahnutá spoločne a zohľadňuje celkovú stabilitu v regióne a medzinárodné právo;
33. vyjadruje poľutovanie nad tým, že päť členských štátov EÚ ešte Kosovo neuznalo a vyzýva ich, aby tak urobili; zdôrazňuje, že uznanie by prispelo k normalizácii vzťahov medzi Kosovom a Srbskom;
34. zastáva názor, že medzi Belehradom a Prištinou sa musí viesť otvorený a transparentný dialóg, a že osoby zodpovedné za tento dialóg by mali pravidelne uskutočňovať konzultácie s kosovským parlamentom o jeho vývoji;
35. vyjadruje poľutovanie nad tým, že mnoho doteraz podpísaných dohôd sa nevykonáva alebo sa oneskorilo, ako dohody o energetike a o združení obcí so srbskou väčšinou; naliehavo žiada obe strany, aby implementovali všetky dohody v plnom rozsahu a v dobrej viere; opätovne vyzýva Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), aby vyhodnotila, ako si obe strany plnia svoje záväzky, s cieľom riešiť všetky problémy vyplývajúce z ich vykonávania; naliehavo vyzýva vlády Srbska a Kosova, aby sa zdržali akýchkoľvek opatrení, ktoré by mohli narušiť dôveru medzi stranami a ohroziť konštruktívne pokračovanie v dialógu;
36. vyjadruje hlboké znepokojenie nad rastúcim počtom medzietnických incidentov; dôrazne odsudzuje všetky akty zastrašovania a násilia; očakáva, že orgány Kosova sa budú okamžite dištancovať od takýchto činov, a žiada, aby boli páchatelia týchto činov odhalení a postavení pred súd; vyzýva vnútroštátne a miestne orgány, aby vyvinuli ďalšie úsilie na vykonávanie prijatých právnych predpisov s cieľom ďalej rozvíjať multietnickú spoločnosť; vyjadruje poľutovanie nad nárastom nacionalistickej a extrémnej rétoriky v regióne a žiada Komisiu, aby podporovala zmierenie kultúrnymi projektmi;
37. opätovne vyzýva na rýchle a neobmedzené otvorenie mosta v Mitrovici ako dôležitý krok smerom k opätovnému zjednoteniu mesta; vyzýva na úplné vykonávanie dohody o slobode pohybu; vyzýva srbské a kosovské orgány, aby podporovali medzilidské kontakty medzi miestnymi komunitami s cieľom posilniť dialóg, a to aj na mimovládnej úrovni; víta v tejto súvislosti program vzájomnej spolupráce medzi Pečom a Šabacom a vyzýva Komisiu, aby podporovala podobné iniciatívy; víta vývoj projektov v oblasti infraštruktúry, ktoré umožňujú lepšie kontakty, ako je diaľnica Niš – Merdare – Priština;
38. víta úsilie Kosova o zachovanie konštruktívnych susedských vzťahov v celom regióne a o aktívne zosúladenie so spoločnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou EÚ (SZBP),

a požaduje ďalší pokrok v tejto oblasti; domnieva sa, že členstvo Kosova v medzinárodných orgánoch by vytvorilo práva a povinnosti, ktoré si zahŕňajú uplatňovanie medzinárodných noriem a štandardov; nabáda na pozitívny prístup, pokiaľ ide o účasť Kosova v medzinárodných organizáciách;

39. zdôrazňuje, že je naliehavo potrebné prijať a vykonávať opatrenia, ktorými sa zabezpečia transparentné a konkurencieschopné postupy privatizácie a prešetria údajné nezrovnalosti; je znepokojený tým, že remitencie migrantov tvoria významnú hnačicu silu domáceho dopytu; vyjadruje znepokojenie nad diskrimináciou žien na trhu práce, najmä počas prijímania do zamestnania;
40. vyjadruje znepokojenie nad zúfalými postupmi pri registrácii liekov a ich kvalitou, a nad korupciou v zdravotníctve vo všeobecnosti; naliehavo žiada kosovské ministerstvo zdravotníctva, aby urýchlilo svoje úsilie o vyšetrenie týchto trestných činov a o čo najrýchlejšie vyriešenie problémov s registráciou a kvalitou; požaduje komplexnú reformu odvetvia zdravotníctva vrátane zavedenia univerzálneho zdravotného poistenia s cieľom zabezpečiť univerzálny prístup k zdravotnej starostlivosti; zdôrazňuje potrebu primeraného financovania systému verejného zdravotníctva;
41. vyzýva Komisiu, aby vytvorila regionálnu stratégiu na riešenie problémov pretrvávajúcej nezamestnanosti mladých ľudí a úniku mozgov tým, že sa bude riešiť nepomer medzi vzdelávacím systémom a trhom práce, zlepší sa kvalita výučby, zabezpečí primerané financovanie opatrení trhu práce a systémov odborného vzdelávania, ako aj primerané zariadenia starostlivosti o deti a predškolského vzdelávania; vyjadruje poľutovanie nad nedostatočným pokrokom pri zlepšovaní kvality vzdelávania; vyzýva príslušných aktérov, aby do návrhu a vykonávania opatrení zamestnanosti zahrnuli osoby, ktoré patria k menšinovým skupinám;
42. naliehavo vyzýva Kosovo, aby plne využili možnosti, ktoré ponúkajú programy EÚ; víta podpísanie dohody o účasti Kosova na programoch Erasmus + a Kreatívna Európa; vyzýva kosovské orgány a Komisiu, aby ďalej podporovali MSP s cieľom vytvoriť životaschopné hospodárstvo Kosova; podporuje návrh na zníženie roamingových poplatkov na západnom Balkáne;
43. upozorňuje na mimoriadne zlú kvalitu ovzdušia v Prištine a ďalších silne znečistených mestách; požaduje účinné systémy monitorovania kvality ovzdušia a vody, zlepšenie infraštruktúry na čistenie vôd a spoľahlivé a ľahko dostupné údaje o znečistení v reálnom čase; vyjadruje obavy týkajúce sa zlého hospodárenia s odpadom, neudržateľného skladovania odpadu a rozsiahlych nezákonných praktík pri vývoze odpadu; naliehavo vyzýva orgány, aby prijali ciele v oblasti triedenia a recyklácie odpadu, aby sa zlepšili miestne zberné a recyklačné zariadenia a znečisťovatelia boli braní na zodpovednosť; vyzýva OSN, aby v niektorých utečeneckých táboroch zriadených v Kosove urýchlene poskytla potrebnú podporu obetiam otravy olovom, a to aj z očakávaného trustového fondu;
44. poznamenáva, že väčšina odporúčaní v oblasti energetickej politiky z minuloročnej správy sa nevykonala; zdôrazňuje, že treba odstrániť používanie lignitu pri neudržateľnej výrobe energie, a naliehavosť odstavenia elektrárne Kosovo A a zabezpečenia ďalších kapacít pre udržateľnú výrobu a dovoz; berie na vedomie čiastočný pokrok v oblasti tretieho energetického balíka a zdôrazňuje, že treba

zabezpečiť nezávislosť regulačného orgánu Kosova v oblasti energetiky; vyzýva na väčšie úsilie v oblasti energetickej efektívnosti a úspory energie, najmä v odvetví stavebníctva; konštatuje, že bol zákon o energetickej efektívnosti v prvom čítaní prijatý, energetickú efektívnosť brzdí nedostatočný pokrok vo vykonávaní dohody o energetike medzi Kosovom a Srbskom; vyzýva orgány, aby zriadili fond energetickej účinnosti;

45. zdôrazňuje, že plánované vodné elektrárne by mali spĺňať environmentálne normy EÚ; v tejto súvislosti víta rozhodnutie ministra životného prostredia posúdiť a pozastaviť povolenia vydané na projekty vodných elektrární;
46. vyjadruje poľutovanie nad nedostatočným pokrokom pri využívaní potenciálu obnoviteľných zdrojov energie; vyzýva príslušné orgány, aby prijali akčný plán pre energetickú stratégiu na obdobie 2017 – 2026 s cieľom dosiahnuť v roku 2020 povinný cieľ energie z obnoviteľných zdrojov na úrovni 25 %; naliehavo žiada Komisiu, aby zintenzívnila pomoc v tejto oblasti;
47. naliehavo vyzýva orgány Kosova, aby prijali dôveryhodné a udržateľné politiky v oblasti verejnej dopravy a mobility na riešenie dlhodobých nedostatkov v infraštruktúre;
48. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, Európskej službe pre vonkajšiu činnosť a vláde a parlamentu Kosova.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ GESTORSKÝM VÝBOROM

Dátum prijatia	9.10.2018
Výsledok záverečného hlasovania	+: 42 -: 10 0: 6
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Michèle Alliot-Marie, Nikos Androulakis, Francisco Assis, Petras Auštrevičius, Amjad Bashir, Goffredo Maria Bettini, Mario Borghesio, Victor Boștinaru, Klaus Buchner, Fabio Massimo Castaldo, Lorenzo Cesa, Javier Couso Permuy, Andi Cristea, Arnaud Danjean, Georgios Eptideios, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Sandra Kalniete, Manolis Kefalogiannis, Tunne Kelam, Wajid Khan, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Ramona Nicole Mănescu, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Clare Moody, Javier Nart, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Ioan Mircea Pașcu, Tonino Picula, Kati Piri, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jozó Radoš, Michel Reimon, Sofia Sakorafa, Jean-Luc Schaffhauser, Jordi Solé, Dobromir Sośnierz, Dubravka Šuica, Charles Tannock, László Tőkés, Ivo Vajgl, Geoffrey Van Orden, Anders Primdahl Vistisen, Boris Zala
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Andrzej Grzyb, Takis Hadjigeorgiou, Gilles Pargneaux, Igor Šoltes, Bodil Valero, Marie-Christine Vergiat
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Ivan Štefanec

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE

42	+
ALDE	Petras Auštrevičius, Jozo Radoš, Ivo Vajgl
ECR	Amjad Bashir, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Anders Primdahl Vistisen
EFDD	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Michèle Alliot-Marie, Lorenzo Cesa, Arnaud Danjean, Andrzej Grzyb, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, David McAllister, Ramona Nicole Mănescu, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Ivan Štefanec, Dubravka Šuica, László Tóké
S&D	Francisco Assis, Goffredo Maria Bettini, Victor Boștinaru, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Wajid Khan, Arne Lietz, Clare Moody, Pier Antonio Panzeri, Gilles Pargneaux, Tonino Picula, Kati Piri, Boris Zala
VERTS/ALE	Klaus Buchner, Barbara Lochbihler, Michel Reimon, Jordi Solé, Igor Šoltes, Bodil Valero

10	-
ENF	Mario Borghezio, Jean-Luc Schaffhauser
GUE/NGL	Javier Couso Permuy, Takis Hadjigeorgiou, Sabine Lösing, Sofia Sakorafa
NI	Georgios Epitideios, Dobromir Sośnierz
PPE	Manolis Kefalogiannis, Francisco José Millán Mon

6	0
ALDE	Javier Nart
GUE/NGL	Marie-Christine Vergiat
S&D	Nikos Androulakis, Andi Cristea, Demetris Papadakis, Ioan Mircea Pașcu

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania